

Reference Paper No 3
Տեղեկագիր No 3

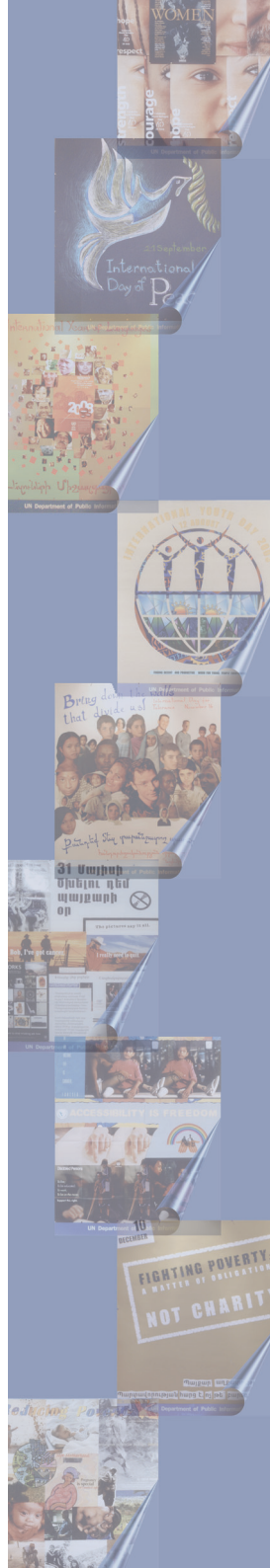
UNITED NATIONS OBSERVANCES International Decades, Years, Weeks and Days

ՄԻԱԿՈՐԿԱԾ ԱԶԳԵՐԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ

Հիշարժան միջազգային սասնանյակներ,
սարիներ, շաբաթներ և օրեր

United Nations Department of Public Information
Office in Yerevan
ՄԱԿ-ի Հանրային տեղեկատվության վարչության
երևանյան գրասենյակ

Yerevan - 2009 - Երևան

UN Department of Public Information
Yerevan Office
UN EN-AN-2000-July 2009
UNO/DPI Yerevan / 093

United Nations observances are used to contribute to the achievement of the purposes of the UN Charter and promote awareness of and action upon, important political, social, cultural, humanitarian or human rights issues. They provide a useful means for the promotion of international and national action and stimulate interest in United Nations activities and programmes. For international years and decades the UN Secretary General takes action to establish preparatory process, evaluation and follow-up procedures.

The majority of observances have been established by the UN General Assembly and some have been designated by UN specialized agencies.

The following pages contain information on United Nations international decades, years, weeks and days. The information is gathered from UN Reference paper No. 47 (issued in February 2008) and United Nations Observances newly launched website at <http://www.un.org/observances/index.shtml>. Details and information of previous years are found on corresponding pages of the mentioned website.

Միավորված ազգերի կազմակերպության հիշարժան օրերն օգնում են նմաօսել ՄԱԿ-ի կանոնադրության նպատակներին հասնելու գործին և զարգացնել իրազեկվածությունը կարևոր ֆաղափական, սոցիալական, մշակութային, մարդասիրական կամ մարդու իրավունքների և այլ ուղղությամբ ձեռնարկած ֆայլերի վերաբերյալ:

Դրանք օգտակար միջոցներ են միջազգային ու ազգային գործողությունների աջակցման ու ՄԱԿ-ի գործողությունների խթանման, ծրագրերի հանդեպ հետաքրքրություն առաջացնելու համար: Միջազգային սարիների և սասնամյակների համար ՄԱԿ-ի Գլխավոր ֆարսուղարը նախադասարասական գործընթացի ստեղծման, զարգացման ու հետագա գործողությունների ֆայլեր է ձեռնարկում:

Հիշարժան օրերի մեծ մասը հաստատվել է ՄԱԿ-ի Գլխավոր ասամբլեայի, իսկ որոշ մասն էլ ընդունվել ՄԱԿ-ի մասնագիտացված գործակալությունների կողմից:

Տեղեկասվություն է դարձնակում սույն տեղեկագիրը Միավորված ազգերի կազմակերպության միջազգային սասնամյակների, սարիների, շաբաթների և օրերի մասին: Այն համալրվել է ՄԱԿ-ի Տեղեկագիր No. 47-ից (2008թ. փետրվարի հրատարակություն) և վերջերս հրատարակված Միավորված ազգերի կազմակերպության նշյալ կայքէջից՝ <http://www.un.org/observances/index.shtml>:

Մանրամասներ և տեղեկասվություն անցյալ սարիների մասին կարելի է գտնել նշված կայքէջի համադասասխան էջերից:

International Decades, Years, Weeks and Days

International Decades

- 2010-2020** United Nations Decade for Deserts and the Fight against Desertification
- 2008-2017** Second United Nations Decade for the Eradication of Poverty
- 2006-2016** Decade of Recovery and Sustainable Development of the Affected Regions (third decade after the Chernobyl disaster)
- 2005-2015** International Decade for Action, Water for Life (from 22 March 2005)
- 2005-2014** United Nations Decade of Education for Sustainable Development
- 2005-2014** Second International Decade of the World's Indigenous People
- 2003-2012** United Nations Literacy Decade: Education for All
- 2001-2010** International Decade for a Culture of Peace and Non-violence for the Children of the World
- 2001-2010** Decade to Roll Back Malaria in Developing Countries, Particularly in Africa
- 2001-2010** Second International Decade for the Eradication of Colonialism

For the complete list of international decades and additional information visit:
<http://www.un.org/observances/decades.shtml>

Միջազգային տասնամյակներ, տարիներ, շաբաթներ ու օրեր

Միջազգային սասնամյակներ

2010-2020 թթ.

2008-2017 թթ.

2006-2016 թթ.

2005-2015թթ.

2005-2014թթ.

2005-2014թթ.

2003-2012թթ.

2001-2010թթ.

2001-2010թթ.

2001-2010թթ.

Անադասացման և երաժշի դեմ դաշնակցական ՄԱԿ-ի սասնամյակ Ադիսաբեյի վերացման ՄԱԿ-ի երկրորդ սասնամյակ Վարակված սարածափայտների վերականգնման և կայուն զարգացման սասնամյակ (երրորդ սասնամյակ Չեռնոբիլի աղետից անց)

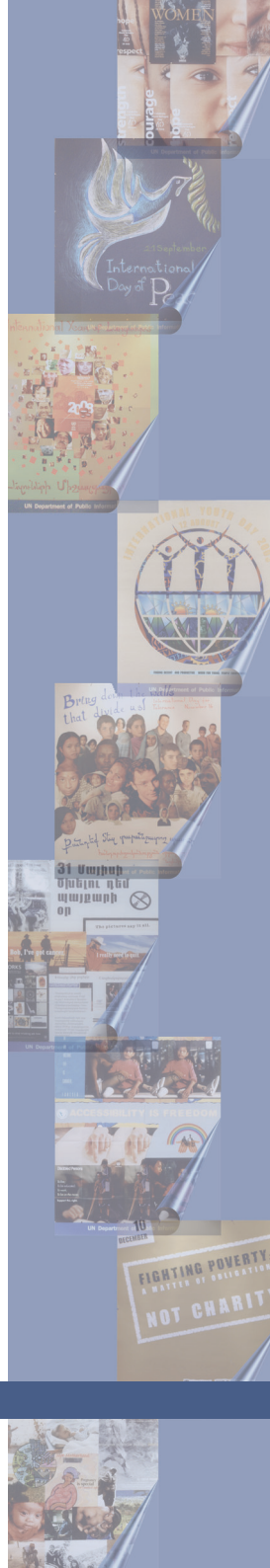
«Կենաց ջուր» գործողությունների միջազգային սասնամյակ (սկսած 2005թ. մարտի 22-ից)

Կրթություն հանուն Կայուն զարգացման ՄԱԿ-ի սասնամյակ Աժխարհի տեղաբնիկ ժողովուրդների 2-րդ միջազգային սասնամյակ ՄԱԿ-ի Գրագիտության սասնամյակ. կրթություն բոլորի համար

Խաղաղության և բռնություններից զերծ մշակույթի միջազգային սասնամյակ հանուն աժխարհի երեխաների

Ջարգացող երկրներում, հասկառես Աֆրիկայում, Մալարիայի շրջադարձման սասնամյակ

Գաղութասիրության վերացման միջազգային երկրորդ սասնամյակ

International Years

- 2011 International Year of Chemistry
- 2011 International Year of Forests
- 2010 International Year for the Rapprochement of Cultures
- 2010 International Year of Biodiversity
- 2009 International Year of Reconciliation
- 2009 International Year of Natural Fibers
- 2009 International Year of Astronomy
- 2008-2009 International Year of Human Rights Learning (for one year, beginning on 10 December 2008)

For the complete list of international years and additional information visit:

<http://www.un.org/observances/years.shtml>

International Weeks

- 21-27 March Week of Solidarity with the Peoples Struggling against Racism and Racial Discrimination
- 23-29 April UN Global Road Safety Week
- 25-31 May Week of Solidarity with the Peoples of Non-Self-Governing Territories
- 4-10 October World Space Week
- 24-30 October Disarmament Week

For the complete list of international weeks and additional information visit:

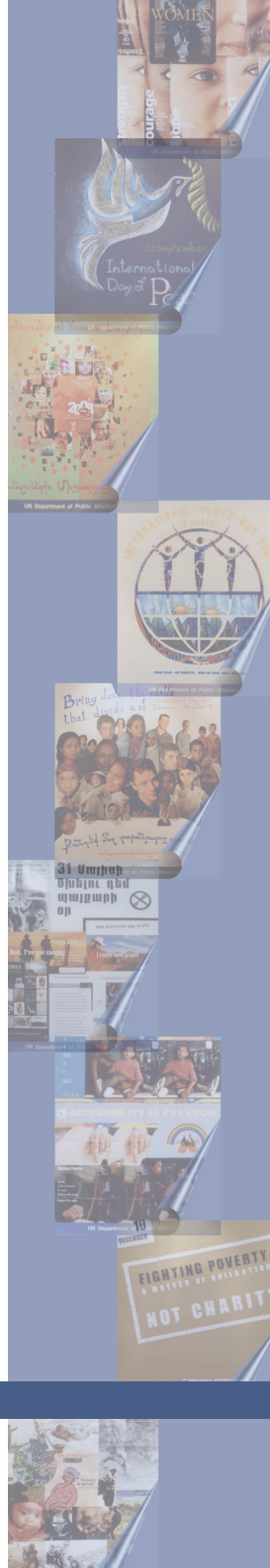
<http://www.un.org/observances/weeks.shtml>

Միջազգային սարիներ

- 2011թ. Քիմիայի միջազգային սարի
- 2011թ. Անհատների միջազգային սարի
- 2010թ. Մշակույթների մերձեցման միջազգային սարի
- 2010թ. Կենսաբազմազանության միջազգային սարի
- 2009թ. Հաշտեցման միջազգային սարի
- 2009թ. Բնական մանրաթելերի միջազգային սարի
- 2009թ. Աստղագիտության միջազգային սարի
- 2008-2009թ. Մարդու իրավունքներ սովորելու միջազգային սարի (սկսած 2008թ. դեկտեմբերի 10-ից)

Միջազգային շաբաթներ

- Մարտի 21-27 Ռասիզմի և ռասայական խտրականության դեմ թայֆարող ժողովուրդների հետ համերաժխության շաբաթ
- Ապրիլի 23-29 Գլոբալ ճանադարհային անվսանգության ՄԱԿ-ի շաբաթ
- Մայիսի 25-31 Ինֆանկառավարման համակարգ չունեցող սարածներուն աղորդ ժողովուրդների հետ համերաժխության շաբաթ
- Հոկտեմբերի 4-10 Տիեզերիի համաշխարհային շաբաթ
- Հոկտեմբերի 24-30 Զինաթափման շաբաթ

International Days

-
- 27 January** International Day of Commemoration in memory of the victims of the Holocaust
- 20 February** World Day of Social Justice
- 21 February** International Mother Language Day
- 8 March** United Nations Day for Women's Rights and International Peace (International Women's Day)
- 21 March** International Day for the Elimination of Racial Discrimination
- 22 March** World Water Day
- 23 March** World Meteorological Day
- 25 March** International Day of Remembrance of the Victims of Slavery and the Transatlantic Slave Trade
- 2 April** World Autism Awareness Day
- 4 April** International Day for Mine Awareness and Assistance in Mine Action
- 7 April** World Health Day
- 23 April** World Book and Copyright Day
- 3 May** World Press Freedom Day
- 8 - 9 May** Time of Remembrance and Reconciliation for Those Who Lost Their Lives during the Second World War
- 15 May** International Day of Families

Միջազգային օրեր

Հունվարի 27

Փետրվարի 20

Փետրվարի 21
Մարտի 8

Մարտի 21

Մարտի 22

Մարտի 23

Մարտի 25

Ապրիլի 2

Ապրիլի 4

Ապրիլի 7

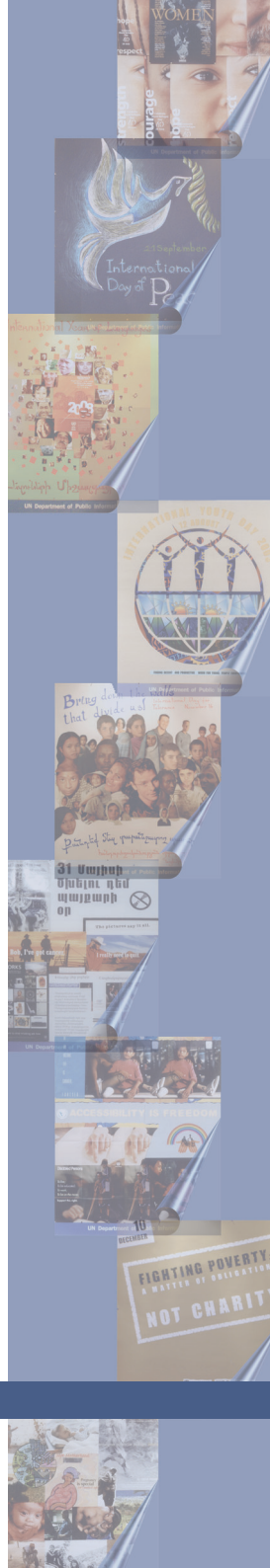
Ապրիլի 23

Մայիսի 3

Մայիսի 8 - 9

Մայիսի 15

Հոլոֆոսի զոհերի հիշատակի միջազգային օր
Սոցիալական արդարության համաժխարհային օր
Մայրենի լեզվի միջազգային օր
Կանանց իրավունքների և միջազգային խաղաղության ՄԱԿ-ի օր (Կանանց միջազգային օր)
Ռասայական խտրականության վերացման միջազգային օր
Ջրի համաժխարհային օր
Օդերևութաբանության համաժխարհային օր
Տրանս-ասլանջյան ստրուկների վաճառքի վերացման 200-ամյակի միջազգային հիշատակման օր
Առևտրի մասին իրազեկության համաժխարհային օր
Ականների մասին իրազեկության և ականազերծման գործընթացի օժանդակության միջազգային օր
Առողջության համաժխարհային օր
Գրի և հեղինակային իրավունքի համաժխարհային օր
Մամուլի ազատության համաժխարհային օր
Երկրորդ համաժխարհային դաժակների ժամանակ զոհվածների հիշատակման և հաճեցման օր
Ընտանիքների միջազգային օր

- 17 May World Telecommunication and Information Society Day
- 21 May World Day for Cultural Diversity for Dialogue and Development
- 22 May International Day for Biological Diversity
- 29 May International Day of United Nations Peace keepers
- 31 May World No-Tobacco Day
- 4 June International Day of Innocent Children Victims of Aggression
- 5 June World Environment Day
- 8 June World Oceans Day
- 17 June World Day to Combat Desertification and Drought
- 20 June World Refugee Day
- 23 June United Nations Public Service Day
- 26 June International Day against Drug Abuse and Illicit Trafficking
- 26 June UN International Day in Support of Victims of Torture
- 5 July International Day of Cooperatives (first Saturday of July)
- 11 July World Population Day
- 9 August International Day of the World's Indigenous People
- 12 August International Youth Day
- 23 August International Day for the Remembrance of the Slave Trade and Its Abolition

Մայիսի 17

Մայիսի 21

Մայիսի 22

Մայիսի 29

Մայիսի 31

Հունիսի 4

Հունիսի 5

Հունիսի 8

Հունիսի 17

Հունիսի 20

Հունիսի 23

Հունիսի 26

Հունիսի 26

Հուլիսի 5

Հուլիսի 11

Օգոստոսի 9

Օգոստոսի 12

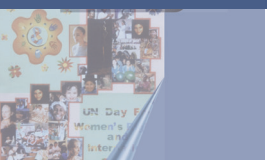
Օգոստոսի 23

Հեռահաղորդակցության և
 տեղեկատվական
 հասարակության
 համաժխարհային օր
 Հանուն երկխոսության և
 զարգացման մշակութային
 բազմազանության
 համաժխարհային օր
 Կենսաբազմազանության
 միջազգային օր
 ՄԱԿ-ի խաղաղադասարանների
 միջազգային օր
 Ծխախոտի դեմ դայաբարի
 համաժխարհային օր
 Ազդեցիկ զոհ դարձած անմեղ
 երեխաների միջազգային օր
 Շրջակա միջավայրի
 համաժխարհային օր
 Օվկիանոսների համաժխարհային օր
 Անադատության և երաժշտության
 դեմ դայաբարի համաժխարհային օր
 Փախստականի համաժխարհային օր
 ՄԱԿ-ի հանրային ծառայության օր
 Թմրանյութերի չարաժառանգության
 և արտոնի շրջանառության դեմ
 դայաբարի միջազգային օր
 Խոտհանքագործների զոհերի
 աջակցության միջազգային օր
 Կոռուպցիայի միջազգային օր
 (հուլիսի 1-ին շաբաթ օրը)
 Բնակչության համաժխարհային օր
 Աշխարհի տեղաբնիկ
 ժողովուրդների միջազգային օր
 Երիտասարդության միջազգային օր
 Սրկավաճառության և դրա
 վերացման հիշատակի
 միջազգային օր

- 8 September International Literacy Day
- 15 September International Day of Democracy
- 16 September International Day for the Preservation of the Ozone Layer
- 21 September International Day of Peace
- Last week of September World Maritime Day
- 1 October International Day of Older Persons
- 2 October International Day of Non-Violence
- 5 October World Teacher's Day
- 6 October World Habitat Day
- (first Monday)
- 8 October International Day for Natural Disaster Reduction
- (second Wednesday)
- 9 October World Post Day
- 10 October World Mental Health Day
- 15 October International Day of Rural Women
- 16 October World Food Day
- 17 October International Day for the Eradication of Poverty
- 24 October United Nations Day
- 24 October World Development Information Day
- 6 November International Day for Preventing the Exploitation of the Environment in War and Armed Conflict
- 14 November World Diabetes Day
- 16 November International Day for Tolerance

Սեպտեմբերի 8
Սեպտեմբերի 15

Սեպտեմբերի 16

Սեպտեմբերի 21
Սեպտեմբերի վերջին
Շաբաթվա մեջ
Հոկտեմբերի 1
Հոկտեմբերի 2

Հոկտեմբերի 5
Հոկտեմբերի 6
(առաջին երկուշաբթին)
Հոկտեմբերի 8
(երկուրդ չորեքշաբթին)

Հոկտեմբերի 9
Հոկտեմբերի 10

Հոկտեմբերի 15
Հոկտեմբերի 16
Հոկտեմբերի 17

Հոկտեմբերի 24
Հոկտեմբերի 24

Նոյեմբերի 6

Նոյեմբերի 14
Նոյեմբերի 16

Գրագիտության միջազգային օր
Ժողովրդավարության
միջազգային օր
Օգոստյան շաբաթի տասնամյակ
միջազգային օր
Խաղաղության միջազգային օր
Ծովի համաժառանգության օր

Տարեցների միջազգային օր
Բռնության դեմ տղայարի
միջազգային օր
Ուսուցիչների համաժառանգության օր
Հարիթաթի համաժառանգության օր

Բնական աղետների
ազդեցության նվազեցման
միջազգային օր
Փոստի համաժառանգության օր
Հոգեկան առողջության
համաժառանգության օր
Գյուղացի կանանց միջազգային օր
Սննդի համաժառանգության օր
Աղբահավաքության վերացման
միջազգային օր
ՄԱԿ-ի օր

Չարագացման շեղեկասվության
համաժառանգության օր
Պատերազմի և զինված
հակամարտության ժամանակ
ժողովրդի միջավայրի
չարաճահոսը կանխելու
միջազգային օր
Շահարախի համաժառանգության օր
Հանդուրժողականության
միջազգային օր

-
- 16 November** World Day of Remembrance for Road
(third Sunday) Traffic Victims
- 20 November** Africa Industrialization Day
- 20 November** Universal Children's Day
- 21 November** World Television Day
- 25 November** International Day for the Elimination of
Violence against Women
- 29 November** International Day of Solidarity with the
Palestinian People
- 1 December** World AIDS Day
- 2 December** International Day for the Abolition of
Slavery
- 3 December** International Day of Persons with
Disabilities
- 5 December** International Volunteer Day for Economic
and Social Development
- 7 December** International Civil Aviation Day
- 9 December** International Anti-Corruption Day
- 10 December** Human Rights Day
- 11 December** International Mountain Day
- 18 December** International Migrants Day
- 19 December** United Nations Day for South-South
Cooperation
- 20 December** International Human Solidarity Day

**For the complete list of international days and
additional information visit:**

<http://www.un.org/observances/days.shtml>

Նոյեմբերի 16
(նոյեմբերի երրորդ
կիրակին)
Նոյեմբերի 20

Նոյեմբերի 20
Նոյեմբերի 21

Նոյեմբերի 25

Նոյեմբերի 29

Դեկտեմբերի 1

Դեկտեմբերի 2

Դեկտեմբերի 3

Դեկտեմբերի 5

Դեկտեմբերի 7

Դեկտեմբերի 9

Դեկտեմբերի 10

Դեկտեմբերի 11

Դեկտեմբերի 18

Դեկտեմբերի 19

Դեկտեմբերի 20

Ճանադարհասրանսդորսային
դասահարների զոհերի
հիշատակի միջազգային օր
Աֆրիկայի արդյունաբերական
զարգացման օր
Երեխաների համաժխարհային օր
Ջեռուսաստանության
համաժխարհային օր
Կանանց հանդեպ
բռնությունների վերացման
միջազգային օր
Պաղեստինի ժողովրդի հետ
համերաժխության միջազգային օր
ՋԻԱԴ-ի դեմ թայֆարի
համաժխարհային օր
Սրկության վերացման
միջազգային օր
Հաճանդամների միջազգային օր
Տնտեսական ու սոցիալական
զարգացման կանավորների
միջազգային օր
Զաղափացական ավիացիայի
միջազգային օր
Կոռուպցիայի դեմ թայֆարի
միջազգային օր
Մարդու իրավունքների օր
Լեռների միջազգային օր
Միզրանների միջազգային օր
Զարգացող երկրների միջև
համագործակցության ՄԱԿ-ի օր
Մարդկային համերաժխության
միջազգային օր

Տպագրված է «ԼԻՄՈՒՇ» ՍՊԸ-ի տպարանում: